



Raport Pomorskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o.
z postępów we wdrażaniu zasad
Inicjatywy Global Compact
w 2010 roku

COMMUNICATION ON PROGRESS

MAJ 2011

Gdańsk, maj 2011 r.

Szanowni Państwo,

W trzecim roku popierania przez Pomorską Spółkę Gazownictwa sp. z o.o. międzynarodowej inicjatywy Global Compact przedstawiam Państwu drugi *Raport Pomorskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. z postępów we wdrażaniu zasad Inicjatywy Global Compact*, prezentujący działalność spółki w 2010 roku.

Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. w 2010 roku konsekwentnie i z zaangażowaniem realizowała *Strategię Rozwoju na lata 2009 – 2013 oraz Strategię Zrównoważonego Rozwoju i Odpowiedzialnego Biznesu na lata 2010-2015*. Przyjęte strategie jak i członkostwo w *Inicjatywie Global Compact* stały się punktem wyjścia do wdrażania odpowiedzialnych zasad zarządzania firmą w kolejnych obszarach jej działalności.

W ubiegłym roku po raz pierwszy w historii przekroczyliśmy liczbę miliarda metrów sześciennych transportowanego gazu ziemnego naszą siecią gazową, co było możliwe dzięki sukcesywnemu rozwojowi infrastruktury gazowej w ślad za zwiększonym zapotrzebowaniem na gaz ziemny. Jestem przekonany, że przed firmą jeszcze wiele sukcesów, a ich gwarancją jest zrównoważony rozwój organizacji, w zgodzie z potrzebami i oczekiwaniami pracowników, społeczeństwa lokalnego i środowiska naturalnego.

Budowanie wartości firmy w oparciu o zasady etyczne i w dialogu z interesariuszami stanowi w obecnych czasach naturalny i niezbędny element długofalowej strategii zarządzania firmą. Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o.o., podejmując kolejne kroki ku odpowiedzialnemu rozwojowi organizacji, jest organizacją stale uczącą się, czerpiącą z najlepszych dobrych praktyk zarządzania społeczną odpowiedzialnością biznesu.

Zapraszam wszystkich zainteresowanych do lektury *raportu*, w którym prezentujemy nasze ubiegłoroczne wyniki ekonomiczne, projekty dotyczące polityki personalnej i ochrony środowiska.

Z poważaniem,



Adam Kielak

Prezes Zarządu PSG sp. z o.o.

Profil organizacji

Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku prowadzi działalność w zakresie świadczenia usługi dystrybucji gazu ziemnego, zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego i ciągłość świadczonych usług. Spółka odpowiada za prowadzenie ruchu sieciowego, konserwacje oraz remonty sieci i urządzeń, dokonywanie pomiarów jakości i ilości transportowanego gazu, a także realizację umów z użytkownikami systemu. Spółka współpracuje również z innymi operatorami w zakresie skoordynowania i funkcjonowania rozwoju sieci gazowych. W obszarze jej działalności leży rozbudowa systemu dystrybucyjnego oraz wszelkie działania zmierzające w kierunku gazyfikacji gmin. Dostarczając paliwo gazowe do firm i odbiorców indywidualnych firma czuwa równocześnie nad ich bezpieczeństwem. Zapewnia je całodobowa praca brygad Pogotowia Gazowego, które pozostając w gotowości reagowania na każde zgłoszenie, niosą pomoc 24 godziny na dobę. Pogotowie Gazowe obsługuje całodobowy, bezpłatny numer telefonu 992.

W skład spółki wchodzi cztery oddziały: Oddział Zarząd w Gdańsku, Oddział Zakład Gazowniczy w Gdańsku, Oddział Zakład Gazowniczy w Bydgoszczy oraz Oddział Zakład Gazowniczy w Olsztynie. Oddział Zarząd z siedzibą w Gdańsku jest wyodrębnioną strukturą organizacyjną stanowiącą aparat wykonawczy Zarządu Spółki. Stanowi on również bezpośredni nadzór nad pozostałymi oddziałami spółki. Natomiast Oddziały Zakłady Gazownicze realizują cele w zakresie wyodrębnionych obszarów dystrybucji gazu i posiadają swoje jednostki terenowe, na które łącznie składa się 10 Rejonów Dystrybucji Gazu i podległych im 45 Punktów Dystrybucji Gazu.

Obszar działania spółki obejmuje województwa pomorskie i kujawsko-pomorskie, powiaty i gminy województwa warmińsko-mazurskiego: powiat elbląski, braniewski, nowomiejski, bartoszycki, lidzbarski, kętrzyński, olsztyński, iławski, szczygieński, ostródzki, nidzicki, gminy: Mrągowo, Sorkwity, Piecki (powiat mrągowski), Mikołajki, Giżycko, Ryn, Węgorzewo, a także gminy Sławno i Postomino (powiat sławieński) w województwie zachodniopomorskim. Na obszarze działania spółki znajduje się 359 gmin, o łącznej powierzchni 54 620 km², które zamieszkuje 5 443 tys. osób. Gminy zgazyfikowane stanowią ok. 40% ogółu gmin (142 gminy).

Obecnie jedynym klientem bezpośrednim spółki, czyli podmiotem, z którym spółka zawarła umowę na świadczenie usługi dystrybucji gazu ziemnego, jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwa SA. Natomiast klientami pośrednimi spółki są odbiorcy gazu ziemnego przyłączeni do jej sieci gazowej. Klienci ci obsługiwani są przez przedsiębiorstwo obrotu

gazem na podstawie zawartych z nim umów kompleksowych, zawierających zapisy dotyczące warunków sprzedaży oraz dystrybucji gazu.

Spółka przynależy do Grupy Kapitałowej PGNiG, która wspomaga ją w rozwoju poprzez wsparcie kompetencyjne i kapitałowe. Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. działa jako niezależny operator, a PGNiG SA sprawuje nadzór właścicielski.

Tabela: Skala działalności Pomorskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o.

Wyszczególnienie	Jednostka	Stan na 31.12.2010 r.
Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi	tys. zł	436 466,0
Koszty działalności operacyjnej	tys. zł	329 055,5
Zysk / strata netto	tys. zł	91 445,8
Płatności skierowane do sektora publicznego (CIT, VAT, akcyza, opłata paliwowa)	tys. zł	69223,6
Inwestycje społeczne - darowizny	tys. zł	69,6
Liczba zatrudnionych pracowników	osoby	1 772
Długość sieci bez przyłączy	km	9 588,1
Ilość podmiotów, z którymi PSG sp. z o.o. zawarła umowę na świadczenie usługi dystrybucji gazu ziemnego	szt.	1
Ilość odbiorców przyłączonych do sieci gazowej PSG sp. z o.o. (ilość układów pomiarowych)	szt.	742 766,0
Ilość przyłączy gazowych	szt.	195 040,0
Średnioroczny wolumen transportowanego gazu	tys. m ³	1 011 955,1
Ilość samochodów służbowych napędzanych sprężonym gazem ziemnym	szt.	149

W roku 2010 nie nastąpiły zmiany w działalności lub lokalizacji spółki. Nie zmienił się również jej kapitał zakładowy, który wynosił 614.696.000 zł. Udziały w kapitale zakładowym posiada jedyny wspólnik spółki Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Spółka Akcyjna.

W 2010 roku spółka otrzymała nagrodę *Pomorski Pracodawca 2010*, przyznaną w konkursie organizowanym przez Pracodawców Pomorza w kategorii duże przedsiębiorstwo, a także tytuł *Mecenasa Gdańskiego Sportu* przyznany przez Prezydenta Miasta Gdańska za wspieranie lokalnej działalności sportowej w 2010 roku. Ponadto dwie *dobre praktyki* spółki zostały ujęte w raporcie *Odpowiedzialny biznes w Polsce 2010. Dobre praktyki* publikowanym przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu. Natomiast w *Rankingu Odpowiedzialnych Firm Dziennika Gazety Prawnej* spółka uplasowała się na 7 pozycji, zaś wśród wszystkich polskich firm na miejscu 8.

Profil Raportu

Drugi *Raport Pomorskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. z postępów we wdrażaniu zasad Inicjatywy Global Compact* dotyczy działalności Pomorskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. od stycznia do grudnia 2010 roku. Podobnie jak poprzedni raport opublikowany w kwietniu 2010 roku, niniejszy raport przedstawia dane zbiorcze w zakresie całej firmy, uwzględniające informacje ze wszystkich czterech oddziałów spółki.

W tegorocznym raporcie postęp spółki we wdrażaniu zasad Global Compact wyjaśniamy za pomocą wskaźników Global Reporting Initiative (GRI), odwołując się bezpośrednio do dziesięciu zasad Inicjatywy. Taki sposób prezentacji informacji umożliwi łatwy dostęp do interesujących czytelników danych. Niniejszy raport, podobnie jak pierwszy raport spółki, odpowiada Poziomowi Aplikacji C określoneemu przez GRI.

Raport kierujemy do wszystkich grup interesariuszy spółki, w tym głównie do pracowników, klientów, a także do społeczności i władz lokalnych, organów rządowych, organizacji pozarządowych i mediów. *Raport* został zamieszczony na stronie internetowej spółki www.psgaz.pl oraz rozesłany elektronicznie wybranym interesariuszom instytucjonalnym. Pracownicy spółki mogą dodatkowo zapoznać się z *raportem* poprzez firmowy intranet.

Raport nie został poddany weryfikacji zewnętrznej. Zachęcamy zatem wszystkich interesariuszy spółki do dialogu i zgłaszania swoich opinii i komentarzy. Wszelkie opinie, uwagi i pomysły prosimy kierować do Katarzyny Wróblewicz, Koordynatora ds. Zrównoważonego Rozwoju i Odpowiedzialnego Biznesu, przesyłając informacje na adres: raport@psgaz.pl.

Dane i projekty realizowane przez Pomorską Spółkę Gazownictwa sp. z o.o. zostały zamieszczone również w *Raporcie Społecznym Grupy Kapitałowej PGNiG* dostępnym na stronie www.pgnig.pl.

Nadzór, zobowiązania i zaangażowanie społeczne

W skład struktury zarządzania Pomorskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. wchodzi: Zgromadzenie Wspólników, Rada Nadzorcza oraz Zarząd Spółki. Zgromadzenie Wspólników Pomorskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. stanowi Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA z siedzibą w Warszawie. Natomiast w skład Rady Nadzorczej spółki wchodzi: Tadeusz Naperty - przewodniczący Rady Nadzorczej, powołany przez Ministra Skarbu Państwa, Krzysztof Galas - powołany przez Ministra Gospodarki oraz powołani przez Zgromadzenie Wspólników: Rafael Świąder i Waldemar Kamrat oraz Czesław Kozłowski – reprezentujący pracowników spółki. Przewodniczący Rady Nadzorczej – Tadeusz Naperty nie pełni w spółce funkcji dyrektora zarządzającego ani żadnej innej funkcji o charakterze kierowniczym. Członkowie Zarządu spółki powoływani są przez Zgromadzenie Wspólników na 3 letnią, wspólną kadencję. W 2010 roku w jego skład wchodzi: Adam Kielak – Prezes Zarządu, Stanisław Łętowski – Członek Zarządu oraz Joanna Kmiecik – Członek Zarządu.

Pracownicy spółki mają możliwość zgłaszania Radzie Nadzorczej spółki swoich rekomendacji i wskazówek za pośrednictwem członka Rady Nadzorczej wybranego spośród pracowników. Taką samą możliwość ma jedyny udziałowiec spółki - PGNiG SA, działając poprzez członków Rady Nadzorczej przez niego powoływanych.

Identyfikacja kluczowych interesariuszy

Grupy interesariuszy spółki zostały określone w *Strategii Zrównoważonego Rozwoju i Odpowiedzialnego Biznesu Pomorskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. na lata 2010-2015*. Interesariusze (*stakeholders*) to wszystkie podmioty, grupy lub jednostki, które mają udziały, prawa lub inne interesy związane z firmą i jej działalnością: mogą one osiągać korzyści dzięki działaniom przedsiębiorstwa bądź mogą być wskutek tych działań poszkodowane. Odpowiedzialne prowadzenie biznesu jest oparte na zasadach dialogu społecznego i poszukiwaniu rozwiązań korzystnych dla wszystkich interesariuszy jednocześnie. Tak rozumiana koncepcja pokazuje, że umiejętne zarządzanie relacjami z interesariuszami wpływa zarówno na sukces ekonomiczny organizacji, jak i społeczny otoczenia, z którym kooperuje. Interesariuszy Pomorskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. można podzielić na trzy grupy:

1. **Interesariusze wewnętrzni** (interesariusze ze spółki), czyli pracownicy, kadra menedżerska, związki zawodowe, nowo przyjęci do pracy, emerytowani pracownicy, przyszłe i młode mamy.
2. **Interesariusze zewnętrzni z łańcucha wartości** (interesariusze spoza spółki, którzy mają na nią bezpośredni wpływ): właściciel, osoby rekrutowane do firmy, klienci: bezpośredni, pośredni, Zleceniodawca Usługi Dystrybucyjnej, dostawcy innych usług i produktów, OGP Gaz- System, konkurencja URE.
3. **Interesariusze zewnętrzni** (interesariusze spoza spółki, którzy mają na nią pośredni wpływ): społeczność lokalna, władze lokalne, mieszkańcy, organizacje konsumenckie, media, inne OSD, UOKiK , UDT, samorzady terytorialne, organy rządowe, środowisko naturalne, ośrodki naukowe, organizacje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, audytorzy zewnętrzni, firmy certyfikujące, Państwowa Inspekcja Pracy, Urząd Zamówień Publicznych, organizacje branżowe.

Dialog z interesariuszami i zaangażowanie społeczne

Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. jest świadoma wpływu jaki wywiera na społeczność lokalną i interesariuszy z obszaru prowadzonej przez nią działalności. Spółka przeprowadza konsultacje społeczne na etapie projektowania trasy sieci gazowej, na bieżąco informuje o istotnych zmianach w funkcjonowaniu firmy, prowadzi działalność prospołeczną, mającą na celu pomoc i wspieranie rozwoju społeczności lokalnych.

Ważnym źródłem informacji o spółce jest firmowa strona internetowa www.psgaz.pl, na której zamieszczane są informacje o jednostkach terenowych spółki, wytyczne dla wykonawców, formularze wniosków o przyłączenie do sieci gazowej i wiele innych. Na stronie internetowej publikowany jest również Portal Informacji Przetargowej umożliwiający równy dostęp interesariuszy do informacji o przeprowadzanych przetargach i ich wynikach. W grudniu 2010 roku portal www.psgaz.pl został odświeżony graficznie oraz dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością zgodnie z zaleceniami WCAG (Web Content Accessibility Guidelines), przez co powinien być bardziej przyjazny dla użytkowników.

Istotną formą zaangażowania spółki w sprawy społeczności lokalnej są działania pro bono, wspierające osoby lub organizacje z obszaru działania spółki. W 2010 roku spółka przekazała darowizny m.in.: Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi – na pomoc dzieciom niepełnosprawnym, Fundacji PGNiG SA im. Ignacego Łukaszczyka - na remont historycznej sali BHP w Stoczni Gdańskiej, Fundacji Gdańskiej - na sfinansowanie tygodniowego

programu edukacyjnego dla uczniów z rejonów dotkniętych powodzią oraz Przedszkolu nr 35 w Gdańsku, placówki m.in. dla dzieci niewidomych i słabowidzących, któremu podarowano pianino.

Realizowanym przez spółkę działaniem komercyjnym mającym wpływ na społeczność lokalną jest sponsoring, będący opłacalną dla dwóch stron wymianą świadczeń. Spółka prowadzi działania sponsoringowe na podstawie regulaminu sponsoringu, który jest zgodny z wytycznymi zawartymi w *Zarządzeniu nr 5 Ministra Skarbu Państwa z dnia 13.02.2009 r. w sprawie zasad prowadzenia działalności sponsoringowej przez spółki z udziałem Skarbu Państwa*. Spółka sponsoruje inicjatywy lokalne w obszarach ekologia i ochrony środowiska, sprawy społeczne, nauka i edukacja, wydarzenia branżowe, sport i kultura, zgodnie z zatwierdzanym na dany rok *Planem rocznym działalności sponsoringowej*. W ten sposób każda umowa sponsoringowa jest monitorowana i poddawana ocenie efektywności. Wśród najważniejszych projektów, które firma sponsorowała w 2010 roku można wymienić: programy „Zielony serwis” i „Bezpieczne wiraże” (GKS Wybrzeże SA), szkolenia koszykarskie dzieci i młodzieży (TREFL SOPOT SA), koncert charytatywny na rzecz rodzin zastępczych w Gdańsku (Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych i Adopcyjnych *Pelikan*), Charytatywny Turniej Hokejowy w Gdańsku (Media TEAM), IX Międzynarodowy Festiwal Muzyki Chóralnej w Barczewie (Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich w Barczewie), Międzynarodowy Festiwal Lekkoatletyczny w Bydgoszczy (Kujawsko-Pomorski Związek Lekkiej Atletyki).

Zasady Global Compact - Prawa Człowieka i standardy pracy

Zasada 1. Popieranie i przestrzeganie praw człowieka przyjętych przez społeczność międzynarodową.

Zasada 2. Eliminacja wszelkich przypadków łamania praw człowieka przez firmę.

Zasada 3. Poszanowanie wolności stowarzyszania się.

Zasada 4. Eliminacja wszelkich form pracy przymusowej.

Zasada 5. Zniesienie pracy dzieci.

Zasada 6. Efektywne przeciwdziałanie dyskryminacji w sferze zatrudnienia.

Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. prowadzi działalność zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami prawa, które oparte są na zasadach i dokumentach przyjętych przez społeczność międzynarodową.

Popierane projekty i członkostwo w stowarzyszeniach

Od 2008 roku spółka jest członkiem międzynarodowej inicjatywy Global Compact, a od 2009 roku bierze udział w Programie Partnerstwa Forum Odpowiedzialnego Biznesu, będącego najważniejszą organizacją pozarządową w Polsce szerzącą ideę odpowiedzialnego biznesu. Ponadto Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. jest członkiem organizacji branżowych, biznesowych i specjalistycznych takich jak: Izba Gospodarcza Gazownictwa, Stowarzyszenie Naukowo - Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego *SITPNiG*, Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych, Wojewódzki Klub Techniki i Racjonalizacji w Gdańsku, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Gdański Klub Biznesu, Pracodawcy Pomorza.

Struktura zatrudnienia

Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. jest jednym z największych pracodawców w regionie. W 2010 roku w spółce zatrudnionych było 1772 pracowników, w tym 832 w województwie pomorskim, 592 w kujawsko-pomorskim, a 348 w warmińsko-mazurskim. Wszyscy pracownicy spółki objęci są *Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy*. Strukturę zatrudnienia prezentują poniższe tabele:

Tabela: Łączna liczba pracowników według typu zatrudnienia i rodzaju umowy o pracę w 2010 roku

Typ zatrudnienia / rodzaj umowy o pracę	Liczba pracowników
Razem typ zatrudnienia:	1772
pełnozatrudnieni	1769
niepełnozatrudnieni	3
Razem rodzaj umowy o pracę:	1772
na czas nieokreślony	1716
pozostałe umowy o pracę	56

Zgodnie z przepisami obowiązującego Kodeksu pracy minimalny okres wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony zależy od okresu zatrudnienia. W przypadku zatrudnienia na okres krótszy niż sześć miesięcy – okres wypowiedzenia wynosi dwa tygodnie, natomiast jeśli pracownik był zatrudniony na tzw. umowę zastępstwo – są to trzy dni. Powyższe zapisy prawa pracy uwzględnione są również w Zakładowym Zbiorowym Układzie Pracy. Dzięki oferowaniu przez spółkę stabilnej i bezpiecznej pracy oraz preferowaniu rekrutacji wewnętrznej, rotacja pracowników jest niewielka. W 2010 roku wskaźnik fluktuacji wyniósł 2,54 % (45 odejść).

Firma wyrzeka się stosowania pracy przymusowej czy obowiązkowej, nie identyfikując jednocześnie takiego ryzyka w 2010 roku. Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. wyrzeka się również praktyk służących zatrudnianiu dzieci. Spółka nie zatrudnia pracowników poniżej 18 roku życia, ceniąc jednocześnie doświadczenie i kwalifikacje pracowników z długoletnim stażem pracy. Mężczyźni stanowią 80% pracowników spółki, co determinowane jest przedmiotem działalności firmy m.in. wykonywaniem specjalistycznych prac technicznych w terenie wymagających wysiłku fizycznego, jak np. usuwanie awarii sieci i instalacji gazowych. Kobiety zatrudniane są głównie na stanowiskach administracyjno-biurowych. Strukturę zatrudnienia według płci i wieku przedstawia poniższa tabela:

Tabela: Struktura zatrudnienia według płci i wieku w 2010 roku

Struktura zatrudnienia	Liczba kobiet [K]	Liczba mężczyzn [M]	W podziale na wiek [lata]									
			≤ 30		31 - 40		41 - 50		51-60		61 ≥	
			K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
Kadra menedżerska - zarząd	1	2	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1
Kadra menedżerska wyższego szczebla	7	9	2	0	2	3	1	3	2	1	0	2
Kadra menedżerska średniego szczebla	55	264	3	13	19	58	17	80	16	100	0	13
Specjaliści	171	242	31	25	53	67	42	75	45	66	0	9
Pozostali pracownicy	136	885	33	82	28	122	33	276	42	391	0	14
RAZEM K/M	370	1402	69	120	102	250	93	435	106	558	0	39
RAZEM		1772	189		352		528		664		39	

Wynagrodzenia

Zasady wynagradzania pracowników są przejrzyste określone w *Regulaminie Wynagradzania Pracowników Pomorskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o.* oraz *Taryfikatorze kwalifikacji stanowisk pracy*. Dokumenty te podlegają konsultacji i monitoringowi organizacji związkowych działających w Spółce. W 2010 roku pracownicy najniższego szczebla nie otrzymywali płacy niższej lub równej krajowej płacy minimalnej określonej na poziomie 1.317,00 zł. W związku ze zobowiązaniami pracodawcy wynikającymi z *Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy* spółka tworzy rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe i nagrody jubileuszowe. Łączna wartość wypłaconych świadczeń wyniosła w 2010 roku 4.095.231,03 zł.

Świadczenia dodatkowe

Firma gwarantuje wszystkim pracownikom, bez względu na to czy są zatrudnieni na czas określony czy nieokreślony, w pełnym czy niepełnym wymiarze czasu pracy możliwość korzystania z tego samego pakietu świadczeń dodatkowych. Świadczenia te są jasno określone w *Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy* i *Regulaminie korzystania*

z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. W bogatym pakiecie świadczeń dodatkowych można wymienić: objęcie pracowników *Pracowniczym Programem Emerytalnym* poprzez finansowanie podstawowej składki w wysokości 7% wynagrodzenia pracownika, dofinansowywanie zajęć sportowych i rekreacyjnych, organizację i dofinansowanie do kolonii dla dzieci pracowników oraz paczki dla dzieci pracowników z okazji dnia dziecka. Od grudnia 2009 roku pracownicy firmy zostali objęci dodatkowym, prywatnym ubezpieczeniem medycznym, z możliwością wykupienia pakietu medycznego na preferencyjnych warunkach również dla członków ich rodzin. W czerwcu 2010 roku dla pracowników korzystających z opieki medycznej w ramach pakietu medycznego został przeprowadzony bezpłatny program profilaktyki chorób nowotworowych. Badania przeprowadzane były w miejscu pracy i obejmowały oznaczenie markera nowotworowego raka jajnika oraz raka prostaty.

Szkolenia i rozwój pracowników

Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. inwestuje w rozwój pracowników, który sprzyja realizacji celów biznesowych firmy i jednocześnie pozwala urzeczywistniać indywidualne aspiracje poszczególnych pracowników.

Tabela: Średnia liczba godzin szkoleniowych według struktury zatrudnienia w 2010 roku

Struktura zatrudnienia	Liczba pracowników	Łączna liczba godzin szkoleniowych	Średnia liczba godzin szkoleniowych
Kadra menedżerska	338	16 225,5	48,00
Specjaliści	413	9 796,5	23,72
Pozostali pracownicy w tym:	1021	19 377,0	18,98
Stanowiska robotnicze	802	15 340,0	19,13
Stanowiska nierobotnicze	219	4 037,0	18,43

Przedsięwzięcia związane z rozwojem zawodowym pracowników obejmują swym zakresem szkolenia obligatoryjne, do których zaliczamy szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, kursy oraz egzaminy specjalistyczne w zakresie dodatkowych kwalifikacji na poszczególnych stanowiskach, udział pracowników w różnego rodzaju specjalistycznych szkoleniach, seminariach i sympozjach, tematycznie związanych z zakresami wykonywanych czynności oraz podnoszenie kwalifikacji w szkołach, na studiach wyższych i podyplomowych.

Wolność stowarzyszania się

Spółka respektuje zasadę wolności stowarzyszania się i jak dotąd nie zidentyfikowano działań mogących stanowić ryzyko naruszenia tego prawa. W firmie funkcjonuje osiem organizacji związkowych, z którymi Zarząd Spółki, zgodnie z przepisami prawa, prowadzi dialog. Wśród dokumentów uzgadnianych z organizacjami związkowymi znajdują się m.in.: *Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy*, *Regulamin Wynagradzania Pracowników Pomorskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o.*, *Regulamin Pracy*, *Taryfikator kwalifikacji stanowisk pracy* oraz *Regulamin Gospodarowania Środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych*. Organizacje związkowe opiniują również *Regulamin Organizacyjny*. Przedstawiciele organizacji związkowych otrzymują materiały do konsultacji z wyprzedzeniem umożliwiającym ich szczegółową analizę.

Bezpieczeństwo i higiena pracy

Bezpieczeństwo i higiena pracy jest jednym z priorytetów działań Pomorskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. Kwestie warunków pracy są w spółce poddawane wnikliwym analizom, pozwalającym na zminimalizowanie zagrożeń występujących w miejscu pracy. W spółce od wielu już lat nie mają miejsca wypadki branżowe, związane z niewłaściwą technologią wykonywania prac i robót, jak również wypadki śmiertelne. Najczęstszą przyczyną wypadków przy pracy w 2010 roku było niezachowanie dostatecznej ostrożności osób poszkodowanych podczas przemieszczania się: poślizgnięcie, potknięcie, a także uderzenie o ruchome i nieruchome czynniki materialne. Pośrednio związane było to z warunkami atmosferycznymi panującymi na zakładowych i publicznych ciągach komunikacyjnych, które powstały w wyniku nagłych i intensywnych opadów śniegu. Dane dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy prezentujemy w poniższej tabeli:

Tabela: Wskaźniki bezpieczeństwa i higieny pracy w 2010 roku

Kategoria	Liczba wypadków
Ilość wypadków przy pracy	23
Ilość osób poszkodowanych	25
Absencja powypadkowa (dni kalendarzowe)	1219
Choroby zawodowe	0
Wypadki śmiertelne	0
Wskaźnik urazów	15

W każdym Oddziale Zakład Gazowniczy spółki funkcjonuje Komisja Bezpieczeństwa i Higieny Pracy. Członkami Komisji BHP są przedstawiciele pracodawcy, pracownicy służby bezpieczeństwa i higieny pracy, lekarz sprawujący profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami oraz Społeczny Inspektor Pracy. Komisje te odbywają regularne, kwartalne spotkania, na których ustalane są przedsięwzięcia mające na celu poprawę bezpieczeństwa pracy w oparciu o analizę dokonywanych społecznych przeglądów warunków pracy i uwag pracowników w tym zakresie. Społeczny Inspektor Pracy, powoływany w oparciu o Ustawę z dnia 24 czerwca 1983 r. o społecznej inspekcji pracy, podejmuje działania na rzecz aktywnego udziału pracowników w kształtowaniu właściwych warunków bezpieczeństwa i higieny pracy oraz oddziaływanie na przestrzeganie przez pracowników przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Łącznie w pracę w Komisjach BHP w 2010 roku zaangażowanych było 36 pracowników, co stanowi 2% kadry spółki.

Zakaz dyskryminacji

Zgodnie z zapisami Kodeksu Pracy, *Kodeksem etycznym* w spółce obowiązuje zakaz dyskryminacji m.in. ze względu na wiek, płeć, religię. W 2010 roku nie odnotowano w spółce przypadków dyskryminacji.

Ochrona osób i mienia

Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o. o. nie zatrudnia bezpośrednio żadnego pracownika ochrony. Umowy dotyczące usług ochrony osób i mienia zawierane są na podstawie rozstrzygnięć przetargów publicznych. Obowiązujące umowy nie posiadają klauzul w zakresie polityk i procedur spółki dotyczących różnych aspektów praw człowieka.

Zasady Global Compact - Środowisko naturalne

Zasada 7. Prewencyjne podejście do środowiska naturalnego.

Zasada 8. Podejmowanie inicjatyw mających na celu promowanie postaw odpowiedzialności ekologicznej.

Zasada 9. Stosowanie i rozpowszechnianie przyjaznych środowisku technologii.

Działalność Pomorskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. zarówno w zakresie eksploatacji jak i dystrybucji gazu ziemnego powoduje oddziaływanie na środowisko naturalne. Zagrożenie dla środowiska występuje przede wszystkim na etapie budowy gazociągów, zespołów zaporowo – upustowych, stacji gazowych oraz budowy pozostałej infrastruktury gazowej. Jednakże gaz ziemny, będący ekologicznym źródłem energii wykorzystywanym w działalności spółki, znacznie ogranicza wielkość emisji zanieczyszczeń do atmosfery w porównaniu z pozostałymi paliwami kopalnymi. Dlatego spółka postawiła sobie za cel szerokie wykorzystywanie gazu ziemnego, regulację procesu jego spalania w źródłach technologicznych oraz monitorowanie emisji metanu do powietrza.

Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. uwzględnia szeroko aspekty ochrony środowiska przy podejmowaniu decyzji związanych z realizacją inwestycji liniowych. Już na etapie wyznaczania projektowanej trasy sieci gazowej przeprowadzane są konsultacje z udziałem społeczeństwa, a projekty inwestycyjne polegające na budowie gazociągów wysokiego ciśnienia wymagają opracowywania operatów oceny oddziaływania inwestycji na środowisko i obligatoryjnego stosowania ich w praktyce.

Spółka w wyniku prowadzonej działalności, emituje do atmosfery zanieczyszczenia pyłowe i gazowe, tzw. emisje zorganizowane, które powstają w procesach technologicznych i grzewczych oraz poprzez emisje niezorganizowane tzw. emitery punktowe, stacjonarne

i ruchome, pochodzące ze środków transportu, innych urządzeń napędzanych różnymi paliwami, a także emisje powstające w trakcie prac spawalniczych czy malowania.

Dane dotyczące zużycia energii, pośrednich emisji gazów cieplarnianych oraz związków NO₂ i CO₂ w raportowanym okresie przedstawiają się następująco:

Tabela: Bezpośrednie zużycie energii według pierwotnych źródeł energii w 2010 roku

Wyszczególnienie	Bezpośrednie całkowite zużycie energii [GJ]
Gaz ziemny	65,0
Energia elektryczna	19.085,0

Tabela: Inne istotne pośrednie emisje gazów cieplarnianych według wagi w 2010 roku

Wyszczególnienie	Pośrednie emisje gazów
CH ₄	117,012 Mg
Gaz	0,159529 mln m ³

Tabela: Emisja związków NO₂ i CO₂ w 2010 roku

Wyszczególnienie	Emisja [Mg]
NO ₂	0,932
CO ₂	1428,32

W celu redukcji emisji gazów cieplarnianych spółka realizuje przeglądy instalacji centralnego ogrzewania, remonty kotłowni oraz wymianę taboru samochodowego na ekologiczny, czyli

zasilany sprężonym gazem ziemnym CNG. Łączna emisja CO₂ w roku 2010 zmniejszyła się prawie trzykrotnie w stosunku do 2008 i 2009 roku. Największy wpływ na zmniejszenie emisji CO₂ miała modernizacja pięciu kotłowni, w których zainstalowano niskoemisyjne i wysokosprawne kotły zasilane gazem ziemnym. Spółka nie emituje substancji niszczących warstwę ozonową.

Gospodarka odpadami w Pomorskiej Spółce Gazownictwa sp. z o.o. przebiega zgodnie z wymaganiami prawa. Spółka posiada również wdrożony system gospodarki odpadami, w którym znaczna część odpadów trafia do powtórnego odzysku. Grupa odpadów, która jest poddana unieszkodliwianiu, przekazywana jest wyłącznie firmom posiadającym stosowne zezwolenia. Na uwagę zasługuje fakt, iż w porównaniu z rokiem 2009 znacznie zwiększył się udział odzysku w gospodarowaniu odpadami.

Tabela: Całkowita waga odpadów według rodzaju i metody postępowania z nimi w 2010 roku

Rodzaj odpadu i metoda postępowania	Całkowita waga [Mg]
Wytworzone odpady ogółem	679,248
Składowane (inne niż komunalne)	-
Odpady komunalne	463,197
Odpady utylizowane	94,486
Odpady odzyskiwane	121,565
Składowane na własnym składowisku	-

Gospodarkę wodno – ściekową spółki tworzą: pobory wody z ujęć własnych, pobory wody z sieci miejskiej, odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnych i burzowych, magazynowanie ścieków w zbiornikach bezodpływowych oraz wody opadowe. W porównaniu z rokiem 2009 zauważalny jest spadek zużycia wody, przez co wyrażona jest racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi.

Tabela: Łączny pobór wody według źródła w 2010 roku

Wyszczególnienie	Pobór wody [m³]
Woda podziemna: OZG w Gdańsku	840,00
Całkowita ilość (woda podziemna i zakupiona z wodociągów miejskich)	28.630,00

Tabela: Całkowita objętość ścieków według jakości i docelowego miejsca przeznaczenia w 2010 roku

Jakość ścieków i docelowe miejsce przeznaczenia	Całkowita objętość [m³]
Ścieki ogółem, w tym:	28.622,00
Odprowadzenie do kanalizacji	28.335,00
Wywóz beczkowozami	287,00

Inicjatywy minimalizujące wpływ na środowisko

Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. dąży do zminimalizowania negatywnych skutków prowadzonej działalności, wykorzystując do tego obowiązujące przepisy krajowe i unijne, a także wewnętrzne normy i zarządzenia oraz system zarządzania środowiskowego. Przestrzeganie wskazanych norm, stałe kontrolowanie procesów, samoograniczenie negatywnego wpływu na środowisko przyczynia się do osiągnięcia wymiernych efektów ekologicznych. Działania proekologiczne to m.in.: zminimalizowanie emisji zanieczyszczeń do powietrza, identyfikacja i ograniczanie sytuacji awaryjnych, które mogą prowadzić do zanieczyszczenia środowiska, monitorowanie i zmniejszanie ilości powstających odpadów oraz ograniczanie zużycia surowców.

W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko, w czasie prowadzenia robót budowlanych stosowane są odpowiednie rozwiązania techniczno – technologiczne oraz nowoczesne rozwiązania organizacyjne. Standardy te wiążą się z koniecznym,

ograniczonym do niezbędnego minimum zajęciem terenu na czas budowy sieci gazowej, w tym wykonywaniem wykopów, transportem i montażem urządzeń gazowniczych, zasypywaniem gazociągów, jak i samej przyjętej technologii wykonywania robót (tradycyjna w otwartym wykopie) lub nowoczesna (bezwykopowa), a także wykonywaniem próby ciśnieniowej (powietrznej lub hydraulicznej). Spółka prowadzi również rekultywację terenów po byłych gazowniach klasycznych (odtworzenie stanu pierwotnego urządzeń melioracyjnych, przywracanie układu fizjograficznego terenu). Ponadto spółka systematycznie wymienia tabor samochodowy na ekologiczny, tzn. zasilany sprężonym gazem ziemnym CNG, ograniczając emisję spalin do atmosfery oraz zmniejszając hałas powodowany pracą silnika. Obecnie spółka posiada 149 samochodów z instalacją CNG, co stanowi 33% firmowej floty samochodowej.

W Pomorskiej Spółce Gazownictwa sp. z o.o. nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska obejmują nakłady na metody, technologie, procesy i wyposażenie, natomiast głównym celem jest gromadzenie, unieszkodliwianie, monitorowanie, redukcja, zapobieganie lub eliminacja zanieczyszczeń czy strat środowiskowych wynikająca z działalności inwestycyjnej przedsiębiorstwa. W głównej mierze spółka kładzie nacisk na ochronę: stanu powietrza, jakości i zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, naturalnego ukształtowania powierzchni (ochronę krajobrazu), jakości gleb i gruntów oraz zachowanie ich pierwotnego przeznaczenia, bioróżnorodności oraz ochronę zdrowia ludzi. W 2010 roku inwestycje na ochronę środowiska wyniosły 788,62 tys. zł, a największy w nich udział miał zakup samochodów zasilanych ekologicznym sprężonym gazem ziemnym CNG oraz modernizację kotłowni i systemów centralnego ogrzewania w pomieszczeniach sanitarnych i na stacjach redukcyjno-pomiarowych.

Tabela: Opłaty ponoszone za gospodarcze korzystanie ze środowiska w 2010 roku

Rodzaj	Całkowite wydatki [tys. zł]
Emisja zanieczyszczeń do powietrza	10,78
Pobór wody	89,64
Odprowadzanie ścieków	130,54

Obowiązujący w spółce model ryzyk nie zawiera ryzyk wynikających ze zmian klimatycznych. Ryzyko wynikające z uwarunkowań środowiskowych jak uszkodzenia infrastruktury sieciowej

na skutek np. powodzi czy szkód kopalnianych ma raczej charakter losowy. Również ryzyko ocieplenia klimatu wpływające na zmniejszenie sprzedaży gazu nie ma istotnego znaczenia dla działalności spółki.

Firma prowadzi również działania z obszaru edukacji ekologicznej skierowanej do interesariuszy spółki. W kwietniu 2010 roku Oddział Zakład Gazowniczy w Olsztynie został sponsorem specjalnego dodatku do Gazety Wyborczej pt. „Warmia i Mazury Ekologiczne” – promującego ekologiczny styl życia w regionie. W ramach projektu przeprowadzono również akcję sadzenia drzew. Natomiast Oddział Zakład Gazowniczy w Bydgoszczy w ramach obchodów „150-lecia gazownictwa – energia dla pokoleń” został sponsorem spektaklu „Trzy świnki”, którego motywem przewodnim była ochrona środowiska i ekologiczne źródła energii. Dzięki oddziałowi spektakle zostały wystawione w bydgoskich przedszkolach i domach dziecka w maju 2010 roku. Oddział Zakład Gazowniczy w Bydgoszczy we współpracy z Wydziałem Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Bydgoszczy oraz Fundacją Ekologiczną ARKA, w dziesięciu bydgoskich szkołach zorganizował również warsztaty ekologiczne pod hasłem: „Jeśli kochasz dzieci, nie pal śmieci”. Podczas zajęć dzieci i młodzież poznały najważniejsze aspekty ochrony powietrza i możliwości działań własnych, które mogą ograniczać zanieczyszczanie środowiska. W ramach akcji dla wszystkich bydgoskich uczniów klas 4-6 i gimnazjalistów zorganizowany został także konkurs plastyczny i fotograficzny pod hasłem: „Nie palę śmieci, przyłączam się do gazowej sieci”.

W okresie sprawozdawczym spółka nie poniosła kosztów ani nie zostały na nią nałożone niefinansowe sankcje za niedostosowanie się do praw i regulacji dotyczących ochrony środowiska.

Zasady Global Compact - Przeciwdziałanie korupcji

Zasada 10. Przeciwdziałanie korupcji we wszystkich formach, w tym wymuszeniom i łapówkarstwu.

Procedury antykorupcyjne

W spółce obowiązują dokumenty powiązane z tematyką przeciwdziałania korupcji takie jak *Instrukcja zawierania umów* oraz *Instrukcja udzielania zamówień* spójna z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych, zgodnie z którą w sposób transparentny przeprowadzane są

przetargi publiczne i niepubliczne. Źródłem zasad etycznego i uczciwego postępowania w kontaktach ze wszystkimi interesariuszami firmy jest *Kodeks etyczny spółki* oraz *Zasady Dobrych Praktyk Menedżera GK PGNiG*. W oddziałach spółki powołani są Pełnomocnicy ds. Audytu i Kontroli Wewnętrznej, którzy przeprowadzają regularne kontrole i audyty procesów gospodarczych spółki, a ich podstawowym zadaniem jest nadzorowanie zgodności funkcjonowania Spółki z obowiązującymi aktami prawnymi, przepisami zewnętrznymi i zasadami gospodarności.

Spółka jak dotąd nie wdrożyła procedury zarządzania ryzykiem korupcyjnym i nie przeprowadziła analizy pod względem stopnia narażenia swoich jednostek na ryzyko korupcyjne. W związku z tym nie rozpoczęto szkoleń pracowników w tym zakresie.

Udział spółki w rozwoju polityki państwowej

Przedstawiciele spółki biorą czynny udział w opiniowaniu projektów ustaw i rozporządzeń dotyczących funkcjonowania polskiego oraz europejskiego rynku energetycznego. Współpracują między innymi z Urzędem Regulacji Energetyki, Polskim Komitetem Normalizacyjnym (Komitetem Technicznym Nr 277 ds. gazownictwa) oraz uczestniczą w pracach organizacji branżowych jak np. Izby Gospodarczej Gazownictwa - istotnego podmiotu opiniotwórczego w procesie kształtowania polskiego prawa energetycznego. Pracownicy spółki są członkami ogólnopolskich organizacji branżowych jak np. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego. Spółka pośrednio współpracuje z Ministerstwem Gospodarki w zakresie sektora energetycznego państwa. Ponadto aktywnie uczestniczy w pracach grupy roboczej ds. systemu promowania CSR w Polsce, funkcjonującej przy powołanym przez Prezesa Rady Ministrów Zespole ds. Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw. Kluczowymi zdaniami w pracach grupy są: wypromowanie koncepcji i terminologii dotyczącej CSR, zdefiniowanie roli administracji w tworzeniu warunków dla rozwoju i promocji CSR, podniesienie świadomości przedsiębiorców, konsumentów i obywateli w zakresie istoty CSR, zaproponowanie rozwiązań dla zidentyfikowanych barier legislacyjnych, podniesienie stopnia partnerstwa i zaufania społecznego do biznesu, w tym upowszechnianie dobrych praktyk i innowacyjnych strategii służących rozwiązywaniu problemów społecznych.

W raportowanym okresie spółka nie przekazywała finansowych ani rzeczowych darowizn na rzecz partii politycznych, polityków i instytucji o podobnym charakterze. W spółce nie zidentyfikowano przypadków korupcji ani nie wszczęto przeciwko niej postępowań sądowych dotyczących korupcji.

Indeks treści GRI (Global Reporting Initiative)

Nr wskaźnika	Zakres merytoryczny wskaźnika	Strona raportu
	Strategia i Analiza	
1.1	Oświadczenie kierownictwa najwyższego szczebla (np. dyrektora wykonawczego, prezesa zarządu, lub innej osoby o równoważnej pozycji) na temat znaczenia zrównoważonego rozwoju dla organizacji i jej strategii	2
1.2	Opis kluczowych wpływów, ryzyk i szans	15
	Profil organizacyjny	
2.1	Nazwa organizacji	3
2.2	Główne marki, produkty i/lub usługi	3
2.3	Struktura operacyjna organizacji, z wyróżnieniem głównych działów, spółek zależnych, podmiotów powiązanych oraz przedsięwzięć typu joint-venture	3
2.4	Lokalizacja siedziby głównej organizacji	3
2.5	Liczba krajów, w których działa organizacja oraz podanie nazw tych krajów, gdzie zlokalizowane są główne operacje organizacji lub tych, które są szczególnie adekwatne w kontekście treści raportu	3
2.6	Forma własności i struktura prawna organizacji	4
2.7	Obsługiwane rynki z zaznaczeniem zasięgu geograficznego, obsługiwanych sektorów, charakterystyki klientów/ konsumentów i beneficjentów.	3
2.8	Skala działalności z uwzględnieniem: <ol style="list-style-type: none"> 1. - liczby pracowników 2. - przychodów netto ze sprzedaży (dla przedsiębiorstw z sektora prywatnego) lub dochodów netto (dla sektora publicznego) 3. - kapitalizacji z perspektywy zadłużenia i kapitału własnego (dla przedsiębiorstw z sektora prywatnego), oraz 4. - ilość produktów lub świadczonych usług 	4
2.9	Znaczące zmiany w raportowanym okresie dotyczące rozmiaru, struktury lub formy własności z uwzględnieniem: <ul style="list-style-type: none"> - zmian w działalności lub lokalizacji, w tym: otwieranych, zamykanych i rozbudowywanych jednostkach - zmian w strukturze kapitału zakładowego i innych pozycjach kapitałowych, kosztach utrzymania oraz zmian w działalności operacyjnej (dla przedsiębiorstw z sektora prywatnego) 	4
2.10	Nagrody otrzymane w raportowanym okresie	4
	Parametry Raportu	
3.1	Okres raportowania (np. rok obrotowy/kalendarzowy)	5
3.2	Data publikacji ostatniego raportu (jeśli został opublikowany)	5
3.3	Cykl raportowania (roczny, dwuletni, itd)	5
3.4	Osoba kontaktowa	5
	Zakres i Zasięg Raportu	
3.5	Proces definiowania zawartości raportu wraz z: <ul style="list-style-type: none"> - ustaleniem istotności poszczególnych kwestii dla organizacji i jej interesariuszy 	5

	- priorytetyzacją poszczególnych kwestii - identyfikacją interesariuszy-adresatów raportu	
3.6	Zasięg raportu (np. kraje, działy, jednostki zależne, wynajmowane obiekty, przedsięwzięcia typu joint-venture, dostawcy).	5
3.7	Oświadczenie w sprawie jakichkolwiek ograniczeń dotyczących zakresu i zasięgu raportu	5
3.8	Informacja o przedsięwzięciach typu joint-venture, podmiotach zależnych, obiektach dzierżawionych, operacjach outsoursowanych i innych jednostkach, które w znaczący sposób mogą wpłynąć na porównywalność działań organizacji w poszczególnych okresach i/lub w stosunku do innych organizacji	5
3.10	Wyjaśnienia dotyczące efektów jakichkolwiek korekt informacji zawartych w poprzednich raportach z podaniem powodów ich wprowadzenia (np. fuzje/przejęcia, zmiana roku/okresu bazowego, charakter działalności, metody pomiaru)	5
3.11	Znaczące zmiany w stosunku do poprzedniego raportu dotyczące zakresu, zasięgu lub metod pomiaru zastosowanych w raporcie	5
	Indeks treści GRI	
3.12	Tabela wskazująca miejsce zamieszczenia Standardowych Informacji w raporcie	22-25
	Nadzór, zobowiązania i zaangażowanie	
	Nadzór	
4.1	Struktura nadzorcza organizacji wraz z komisjami podlegającymi pod najwyższy organ nadzorczy, odpowiedzialnymi za poszczególne zadania, jak na przykład tworzenie strategii czy nadzór nad organizacją	6
4.2	Wskazanie czy przewodniczący najwyższego organu nadzorczego jest również dyrektorem zarządzającym (a jeśli tak, to jakie funkcje pełni w ramach zarządu wraz z uzasadnieniem takiej struktury)	6
4.3	Liczba członków najwyższego organu nadzorczego z wyróżnieniem niezależnych i/lub niewykonawczych członków (dotyczy organizacji posiadających jednolitą strukturę rady nadzorczej/organu nadzorczego)	6
4.4	Mechanizmy umożliwiające akcjonariuszom i pracownikom zgłaszanie rekomendacji i wskazówek dla najwyższego organu nadzorczego	6
4.12	Zewnętrzne, przyjęte lub popierane przez organizację ekonomiczne, środowiskowe i społeczne deklaracje, zasady i inne inicjatywy	9
4.13	Członkostwo w stowarzyszeniach i/lub krajowych/międzynarodowych organizacjach orzecznich, w ramach których organizacja: jest członkiem organów nadzorczych / uczestniczy w projektach lub komisjach / przekazuje znaczne fundusze poza standardowymi opłatami członkowskimi / uznaje członkostwo jako działanie strategiczne	9
4.14	Lista grup interesariuszy zaangażowanych przez organizację	6-7
4.15	Podstawy identyfikacji i selekcji zaangażowanych grup interesariuszy	6-7
	PREZENTACJA WYNIKÓW – WYBRANE WSKAŹNIKI G3	
	Wskaźniki ekonomiczne	
	Aspekt: Wyniki ekonomiczne	
EC1	Bezpośrednia wartość ekonomiczna wytworzona i podzielona z uwzględnieniem przychodów, kosztów operacyjnych, wynagrodzenia pracowników, dotacji i innych inwestycji na rzecz społeczności, niepodzielonych zysków oraz wypłat dla właścicieli kapitału i instytucji państwowych	4
EC2	Implikacje finansowe i inne ryzyka oraz szanse dla działań	19

	organizacji wynikające ze zmian klimatycznych	
EC3	Pokrycie zobowiązań emerytalnych organizacji wynikających z programów o zdefiniowanych świadczeniach	11
	Aspekt: Obecność na rynku	
EC5	Wysokość wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla w stosunku do płacy minimalnej na danym rynku w głównych lokalizacjach organizacji	11
	Aspekt: Pośredni wpływ ekonomiczny	
EC8	Wkład w rozwój infrastruktury oraz świadczenie usług na rzecz społeczeństwa poprzez działania komercyjne, przekazywanie towarów oraz działania pro-bono. Wpływ tych działań na społeczeństwo.	7-8
	Wskaźniki Środowiskowe	
	Aspekt: Energia	
EN3	Bezpośrednie zużycie energii według pierwotnych źródeł energii	16
	Aspekt: Woda	
EN8	Łączny pobór wody według źródła.	18
	Aspekt: Emisje, ścieki i odpady	
EN16	Łączne bezpośrednie i pośrednie emisje gazów cieplarnianych według wagi.	16-17
EN17	Inne istotne pośrednie emisje gazów cieplarnianych wg wagi	16
EN18	Inicjatywy podjęte w celu redukcji emisji gazów cieplarnianych i uzyskane efekty.	16-17
EN19	Emisje substancji zubożających warstwę ozonową według wagi	17
EN20	Emisja związków NOx, SOx i innych istotnych związków emitowanych do powietrza według rodzaju związku i wagi.	16-17
EN21	Całkowita objętość ścieków według jakości i docelowego miejsca przeznaczenia.	18
EN22	Całkowita waga odpadów według rodzaju odpadu i metody postępowania z odpadem.	17
	Aspekty: Produkty i usługi	
EN26	Inicjatywy służące zmniejszeniu wpływu produktów i usług na środowisko i zakres ograniczenia tego wpływu	18-20
	Aspekt: Zgodność z regulacjami	
EN28	Wartość pieniężna kar i całkowita liczba sankcji pozafinansowych za nieprzestrzeganie prawa i regulacji dotyczących ochrony środowiska	20
EN30	Łączne wydatki i inwestycje przeznaczone na ochronę środowiska według typu.	19
	Wskaźniki w zakresie praktyk dotyczących zatrudnienia i godnej pracy	
	Aspekt: Zatrudnienie	
LA1	Łączna liczba pracowników według typu zatrudnienia, rodzaju umowy o pracę i regionu	9-10
LA2	Łączna liczba odejść oraz wskaźnik fluktuacji pracowników, według grup wiekowych, płci i regionu	10
LA3	Świadczenia dodatkowe zapewniane pracownikom pełnoetatowym, które nie są dostępne dla pracowników czasowych lub pracujących w niepełnym wymiarze godzin, wg głównych jednostek organizacyjnych	11-12
	Aspekt: Relacje pomiędzy pracownikami i kierownictwem	
LA4	Odsetek zatrudnionych objętych umowami zbiorowymi	9
LA5	Minimalne wyprzedzenie, z jakim informuje się o istotnych zmianach operacyjnych, wraz ze wskazaniem, czy okresy te są określone w umowach zbiorowych	10

	Aspekt: Bezpieczeństwo i higiena pracy	
LA6	Procent łącznej liczby pracowników reprezentowanych w formalnych komisjach (w których skład wchodzi kierownictwo i pracownicy) ds. bezpieczeństwa i higieny pracy, które doradzają w zakresie programów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz monitorują takie programy.	14
LA7	Wskaźnik urazów, chorób zawodowych, dni straconych oraz nieobecności w pracy oraz liczba wypadków śmiertelnych związanych z pracą, według regionów	13-14
	Aspekt: Edukacja i Szkolenia	
LA10	Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadających na pracownika według struktury zatrudnienia	12
LA13	Skład ciał nadzorczych i kadry pracowniczej w podziale na kategorie według płci, wieku, przynależności do mniejszości oraz innych wskaźników różnorodności	11
	Wskaźniki w zakresie respektowania praw człowieka	
	Aspekt: Swoboda zrzeszania się i prawo do sporów zbiorowych	
HR4	Całkowita liczba przypadków dyskryminacji oraz działania podjęte w tej kwestii	14
HR5	Działania zidentyfikowane jako mogące stwarzać zagrożenie dla prawa do swobody zrzeszania się i prawa do sporów zbiorowych oraz inicjatywy wspierające te prawa	13
	Aspekt: Praca dzieci	
HR6	Działania zidentyfikowane jako niosące ze sobą istotne ryzyko wykorzystywania pracy dzieci oraz środki podjęte w celu eliminacji takich przypadków	10
	Aspekt: Praca przymusowa i obowiązkowa	
HR7	Działania identyfikowane jako niosące ze sobą istotne ryzyko wystąpienia pracy przymusowej lub obowiązkowej oraz środki podjęte w celu eliminacji takich przypadków	10
HR8	Procent personelu odpowiadającego za zapewnienie bezpieczeństwa, przeszkolonego w zakresie polityk i procedur danej organizacji dotyczących różnych aspektów praw człowieka związanych z prowadzoną działalnością.	15
	Wskaźniki wpływu na społeczeństwo	
	Aspekt: Społeczność lokalna	
SO1	Charakter, skala i efektywność programów i praktyk w zakresie oceny i zarządzania wpływem działalności organizacji na społeczność lokalną, włączając wpływ wejścia na dany rynek, prowadzenia i zakończenia działalności	7, 15
	Aspekt: Korupcja	
SO2	Procent i całkowita liczba jednostek biznesowych narażonych na ryzyko korupcyjne	21
SO3	Procent pracowników przeszkolonych w zakresie polityki i procedur antykorupcyjnych organizacji	21
SO4	Działania podjęte w odpowiedzi na przypadki korupcji	21
	Aspekt: Udział w życiu publicznym	
SO5	Stanowisko w zakresie polityki państwowej oraz udział organizacji w rozwoju polityki państwowej i lobbingu	21
SO6	Całkowita wartość finansowa i rzeczowa darowizn na rzecz partii politycznych, polityków i instytucji o podobnym charakterze	21